श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा –नवेम्बर-दिसम्बर, २०१६

कक्षा – शास्त्रिप्रथमवर्षम् (SEM-1) **प्रश्नपत्रम् – ५** गुणाः – ७०

विषयः – फलितज्योतिषम् **कोड – C.C.1.1.1** समयः – ०३:००-०६:००

दिनाङ्कः – ०९-१२-२०१६ सन्दर्भग्रन्थः – मुहूर्तचिन्तामणिः

प्रथमान्वितिः (Unit-1)

प्रश्नः – १ अधोलिखितेषु कयोश्चिद् द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्यां कुरुत। ०८

(१) वर्जयेत् सर्वकार्येषु हस्तार्कं पञ्चमी तिथौ।
भौमाश्विनीञ्च सप्तम्यां षष्ठयां चन्द्रैन्दवं तथा।
बुधानुराधामष्टम्यां दशम्यांभृगुरेवतीम्
नवम्यां गुरुपुष्यञ्चैकादश्यां सनिरोहिणीम्।

(२) सूर्येशपञ्चाग्निरसाष्टनन्दा वेदाङ्गसप्ताश्विगजाङ्कशैलाः।
सूर्य्याङ्गासप्तोरगगोदिगीशा दग्धा विषाख्याश्च हुताशनः॥
सूर्यादिवारे तिथयो भवन्ति मघाविशाखा शिवमूल वह्निः।
ब्राह्मं करोऽर्काद्यमघण्टकाश्च शुभे विवर्ज्या गमने त्ववश्यम्॥

(३) अश्व्यादिरुपं तुरगास्थयोनिःक्षुरोऽन एणास्यमणिर्गृहस्य।
पृषत्कचक्रे भवनञ्च मञ्च शय्या करो मौक्तिक विद्रुमञ्च
तोरणं बलिनिभञ्च कुण्डलं सिंहपुच्छकजदन्तमञ्चकाः
त्र्यस्त्रि च त्रिचरणाममर्ददलौ वृत्तभञ्चयमलाभमर्दलाः॥

प्रश्नः – २ अधोलिखितयोः प्रश्नयोः कस्यचिदेकस्य उपरि निबन्धं निबन्धयत। ०८

(१) नक्षत्रस्वामीविचारः (२) गुरुशुक्रयोः अस्तादिकाले वर्ज्यकार्यम्

प्रश्नः – ३ निम्नलिखितयोः कस्यचिदेकस्य उपरि टिप्पणीं लिखत। ०२

(१) भद्रायाः निवासः तत्फलञ्च (२) जलाशयोदेवप्रतिष्ठादिमूहुर्ताः

प्रश्नः – ४ अधोनिर्दिष्टेषु कयोश्चिद् द्वयोः अतिलघूत्तरंयच्छत। ०२

(१) मूहुर्तचिन्तामणिग्रन्थस्य लेखकः कः ? (३) चैत्रे कुम्भराशिः शुन्यं भवति न वा? ?

(२) पूर्णिमातिथेः स्वमि कः (४) नष्टवस्तुज्ञाने शीघ्रलाभः कस्मिन् नक्षत्रे भवति?

द्वितीयान्वितिः (Unit-2)

प्रश्नः – ५ अधोलिखितेषु कयोश्चिद् द्वयोः व्याख्यां कुरुत।। ०८

(१) जन्मर्क्षे निधनं ग्रहे जनिमतो घातः क्षतिः श्रीर्व्यथा
चिन्तासौख्यकलत्रदौःस्थ्यमृतयः स्युर्मानननाशः सुखम्।
लाभोऽपायं इति क्रमात्तशुभध्वस्त्यै जपः स्वर्णगो-
दानं शान्तिरथो ग्रहं त्वशुभदं नोवीक्ष्यमाहुपरे॥

(२) मासेश्वराः सितकुजेज्यरवीन्दुसौरि- चन्द्रात्मजास्तुनृपचन्द्रदिवाकरा स्युः।
स्त्रीणां विधोर्बलमुशन्ति विवाहगर्भ- संस्कारयोरितरकर्मसु भर्तुरेव।

(३) क्षिप्रध्रुवाहिचरमूलमृदु त्रिपूर्व-

रौद्रेऽर्के विद्गुरुसितेन्दु दिने व्रतं स्यात्

द्वित्रीषुरविदिक्प्रमिते तिथौ च

कृष्णादिमित्रलवकेऽपि न चापराह्णे ॥

प्रश्नः – ६ अधोलिखितयोः प्रश्नयोः कस्यचिदेकस्य उपरि निबन्धं निबन्धयत। ०८

(१) संक्रान्तिनामानि फलानि च (२) चूडाकरणमुहूर्तः

प्रश्नः – ७ निम्नलिखितेषु टिप्प्पणीद्वयं लिखत। ०४

(१) संक्रान्तितः शुभाशुभफलज्ञानम् (३) व्रतवन्धमुहूर्तः

(२) चन्द्रबले विशेषविचारः (४) गुरुशुद्धि

प्रश्नः – ८ अधोनिर्दिष्टेषु पञ्चानाम् अतिलघूत्तरं यच्छत ०५

(१) घोरानामकसंक्रान्तिफलं लिखतु ? (५) ताराणां सङ्ख्या कति ?

(२) कति करणानि भवन्ति? (६) दर्शशब्दस्य कोऽर्थः?

(३) यस्मिन् चान्द्रमासे स्पष्टसूर्यस्य संक्रान्ति न भवति तस्य मासस्य नाम किम्?

(४) शुक्रस्य रत्नं किम्? (७) द्वादश्यां तिथौ कदा प्रदोषः भवति?

तृतीयान्विति: (Unit-3)

प्रश्नः – ९ अधोलिखितेषु कयोश्चिद् द्वयोः व्याख्यां कुरुत।। ०८

(१) आदौ सम्पूज्य रत्नादिभिरथ गणकं वेदयेत् स्वस्थचित्तं

कन्योद्वाहं दिगीशानलहय विशिखे प्रश्नलग्नाद्यदीन्दुः।

दृष्टो जीवेन सद्यः परिनयनकरो गोतुलाकर्कटाख्य

वा स्यात्प्रश्नस्य लग्नं शुभखचरयुतालोकितं तद्विदध्यात्॥

(२) गुरुशुद्धिवशेनकन्यकानां समवर्षेषु षडब्दकोपरिष्टात्

रविशुद्धिवशाच्छुभो वराणा- मुभयोश्चन्द्रविशुद्धितो विवाहः।

(३) पित्र्ये गृहे चेत्कुचपुष्पसम्भव स्त्रीणां न दोषः प्रतिशुक्रसम्भवः।

भृग्वङ्गिरोवत्सवशिष्ठकश्यपा स्त्रीणां भारद्वाजमुने कुले तथा॥

प्रश्नः – १० अधोलिखितयोः प्रश्नयोः कस्यचिदेकस्य उपरि निबन्धं निबन्धयत। ०८

(१) द्विरागमनप्रकरणस्य सारांशः (२) उदयास्तविचारः

प्रश्नः – ११ निम्नलिखितेषु टिप्प्पणीद्वयं लिखत लिखत। ०४

(१) विवाहसमये विचारणीया विषयाः (३) वधुप्रवेशनक्षत्रम्

(२) ग्रहाणां दृष्टिः (४) सम्मुखशुक्रस्य परिहारः

प्रश्नः – १२ अधोलिखितेषु पञ्चानाम् अतिलघूत्तरं यच्छत। ०५

(१) सम्मुखशुक्रस्य दोषः द्विरागमने कदा न भवति?

(२) द्विरागमनं विवाहात् कस्मिन् वर्षे शुभाशुभं वा?

(३) विवाहानन्तरं प्रथमज्येष्ठमासे पतिगृहे वधू तिष्ठति चेत् किं फलम्?

(४) गोधूलिः कदा शुभं भवति?

(५) केन्द्रस्थानानि कानि ? (७) समराशौ पञ्चदशांशपर्यन्तं कस्य होरा भवति?

(६) जन्मलग्नजन्मराशितः वा अष्टमलग्ने विवाहस्य फलं किम्?